

Dosarul nr. 1a-2416/2022 (1-21044252-02-1a-28122022)
Judecător: Victoria Railean

DECIZIE
În numele Legii

10 mai 2023

mun.

Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Igor Mânăscuță și Stelian Teleucă

Grefier:

Aliona Fîstîcan

Cu participarea

Procurorului:

Oleg Popov

Avocatului:

Procopie Zaharia

A examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022 în cauza penală de învinuire a lui **Comarov Cristina** *****în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 352/1 alin. (1), 190 alin. (2), lit. c) Cod Penal al RM, și -

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 06.04.2021 – 29.11.2022;

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 28.12.2022 – 10.05.2023;

Procedura citirii a fost legal executată.

Avocatul Zaharia Procopie în interesele inculpatei Comarov Cristina a solicitat admiterea apelului în sensul declarat împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022.

Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov a solicitat respingerea apelului declarat de avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022, ca fiind depus peste termen.

Asupra apelului declarat de avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022 s-a încetat procesul penal de învinuire a **inculpatei Comarov Cristina ******* (născută la data de *****, *****) în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 352/1 alin. (1) și art. 190 alin. (2), lit. c) Cod Penal al RM, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Acțiunea civilă a părții vătămate Mursa Aliona, s-a admis în principiu urmând ca asupra cuantumului prejudiciului cauzat să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, de către organul de urmărire penală, Comarov Cristina *****, se învinuiește în aceea că, la data de 28.12.2009, a încheiat un contract de vânzare-cumpărare, prin care ea, în calitate de vânzător, a vândut, iar Mursa Aliona având calitatea de cumpărător, a cumpărat apartamentul situat pe adresa: or. *****, str. *****, cu numărul cadastral: *****, la prețul de 110000 lei, contractul dat, fiind autentificat notarial la data de 28.12.2009, de către notarul privat, Bagrin Maria, contractul dat nefiind înregistrat de către proprietarul Mursa Aliona, la OCT *****.

Ulterior, la data de 23.05.2016, Cristina Comarov s-a prezentat la notarul privat Cramarenco *****, situat pe adresa: or. *****, str. Meșterul Stanciu nr. 3, unde sub pretextul că ar fi pierdut contractul de vânzare-cumpărare cu nr.4119 din data de 02.08.2006, potrivit căruia ea în calitate de cumpărător a achiziționat de la Grigorii Nadejda, apartamentul situat pe adresa: or. *****, str. *****, cu numărul cadastral: *****, astfel solicitând eliberarea duplicatului contractului de vânzare-cumpărare nr. 4119 din data de 02.08.2006, în acest sens prezentând extrasul din Monitorul Oficial, privind anunțul de pierdere a contractului indicat supra, ca rezultat obținând duplicatul contractului.

În continuarea acțiunilor sale, Comarov Cristina la data de 25.05.2016 la notarul privat Cramarenco *****, a semnat contractul de donație, prin care i-a donat gratuit fiicei sale ***** și nepotului *****, apartamentul situat pe adresa: or. *****, str. *****, cu numărul cadastral: *****, contract autentificat notarial de către Cramarenco *****, unde potrivit punctului nr. 3 din contractul menționat, donatorul Comarov Cristina, pe propria răspundere a declarat notarului că apartamentul menționat, nu a fost vândut, fapt care nu corespundea realității.

Astfel, Comarov Cristina ***** a comis infracțiunea prevăzută de art. 325/1 alin. (1) Cod Penal, cu semnele calificative: declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine sau pentru o terță persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.

Tot ea, Comarov Cristina *****, la data de 23.05.2016, cunoscând cu certitudine că Mursa Aliona *****, nu a înregistrat la OCT ***** contractul de vânzare-cumpărare din 28.12.2009 autentificat notarial, prin care aceasta a procurat

apartamentul situat pe adresa: or. *****, str. *****, cu numărul cadastral: *****, la prețul de 110000 lei, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, inducând în eroare notarul privat ***** Cramarenco, precum că ea este proprietar al apartamentului menționat supra, a prezentat contractul de vânzare-cumpărare cu numărul 4119 din data de 02.08.2006, potrivit căruia aceasta este proprietar al apartamentului respectiv (fapt ce nu corespunde realității), ulterior la data de 25.05.2016, prin contract de donație, 1-a donat fiicei sale ***** și nepotului său *****, ulterior, contractul de donație fiind înregistrat la OCT *****, astfel fiindu-i cauzat lui Mursa Aliona un prejudiciu material considerabil în mărime de 110000 lei (conform Hotărârii Guvernului R. Moldova nr. 879 din data de 23.12.2015, salariul mediu pe economie pentru anul 2016, fiind 5050 lei).

Astfel, Comarov Cristina ***** a comis infracțiunea prevăzută art. 190 alin. (4) Cod Penal cu semnele calificative: escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii obiectului și părților care a produs daune considerabile săvârșit în proporții mari.

*3. Împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022 a declarat apel avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina prin care a solicitat repunerea în termen, admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea civilă potrivit cuantumului enunțat în rechizitoriu de încasarea de la Comarov Cristina în folosul lui Mursa Aliona a sumei de 110000 lei, sumă indicată în rechizitoriul de învinuire drept cost al vinderii bunului imobil apartamentul situat în or. *****, bld. *****, cu nr. cadastral *****.*

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

-inculpata Comarov Cristina în cadrul ședinței instanței de fond a menționat că este gata să restituie suma de 7000 de Euro, adică suma de 110000 lei, preț la care a fost vândut apartamentul situat pe adresa juridică or. *****, str. *****, cu nr. *****. De fapt Comarov Cristina nu a participat la оформarea tranzacției de vânzare cumpărare cu nr. 4119 din data de 02 .08. 2006 a apartamentului dat lui Murza Aliona, cu оформarea s-a ocupat fiica sa ***** și ginerele său Comarov Igor, care au și primit banii dați de la sora acestuia Mursa Aliona, de fapt acesta fiind mai degrabă un împrumut bănesc, dar nu o tranzacție. Fratele lui Murza Aliona și fiica sa ***** au luat banii enumerați, dar Comarov Cristina doar a venit și a semnat, deoarece acesta era apartamentul său și al soțului său Comarov Pavel cumpărat în timpul căsătoriei. Contractul a fost autentificat de către notarul privat Bagrin Maria;

-acest contract nefiind înregistrat în continuare la OCT de către așa numita proprietară Mursa Aliona. Comarov Cristina văzând că pe parcurs s-au înrăutățit relațiile familiale dintre ***** și Comarov Igor și anume obiectul fiind necesitatea

în bani pentru a fi extrădat din închisoarea din or. Moscova și a veni în Moldova, în scopul protejării situației fiicei sale care se îmbolnăvise și a nepotului, a obținut în mod legal duplicatul contractului de vânzare mai sus enunțat, deoarece acesta nu se constata în a fi prezentat și fără careva intenții meschine l-a donat fiului, nepotului său ***** $\frac{1}{2}$ și $\frac{1}{2}$ lui *****, fiica sa;

-prin urmare în situația creată Comarov Cristina a nimerit mai mult involuntar sub statutul de inculpată și este gata să restituie acea sumă de bani indicată în rechizitoriu drept cost al apartamentului la suma de 110000 lei, bani pe care de fapt nu i-a primit, dar i-au primit copiii ei Comarov Igor și *****, care din spusele lor au fost întoarse lui Mursa Aliona.

4. La judecarea apelului, avocatul Zaharia Procopie în interesele inculpatei Comarov Cristina a solicitat admiterea apelului în sensul declarat împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022.

4.1. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov a solicitat respingerea apelului declarat de avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina împotriva sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022, ca fiind depus peste termen.

4.2. Partea vătămată Mursa Aliona, fiind legal citată despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, iar cu referire la prevederile art. 412 alin. (5) Cod de Procedură Penală, instanța de apel a dispus examinarea cererii de apel în lipsa acesteia.

4.3. Inculpata Comarov Cristina, fiind legal citată despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată în instanța de apel nu s-a prezentat, iar cu referire la prevederile art. art. 321 alin.(6), 412 alin. (5) Cod de Procedură Penală, instanța de apel a dispus examinarea cererii de apel în lipsa inculpatei.

Colegiul Penal a dispus examinarea cererii de apel, în lipsa inculpatei, fără a fi lezat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, ca urmare a faptului că, instanța de apel a constatat că inculpata a renunțat la exercitarea dreptului ei de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal.

În acest sens, Colegiul Penal notează că, judecarea cauzei în ordine de apel, în lipsa inculpatului este în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care a statuat că, „deși statul are obligația de a garanta acuzatului dreptul de a fi prezent în cadrul procedurilor penale, nimic din articolul 6 din Convenție nu împiedică persoana să renunțe de bunăvoie la garanțiile unui proces echitabil. Totuși, pentru a fi conformă cu prevederile articolului 6 din Convenție, renunțarea trebuie să fie stabilită în mod neechivoc și să fie însoțită de un minim de garanții” (*cauza Sejdivic v. Italia, 1 martie 2006, §86; și Haralampiev v. Bulgaria, 24 aprilie 2012, §32*).

Tot în acest sens, Curtea Europeană a stabilit că în particular, nu există o încălcare a dreptului la un proces echitabil atunci când persoana acuzată a fost

informată cu privire la data și la locul procesului sau atunci când a fost apărută de către un avocat pe care l-a mandatat în acest scop. Aceste considerente au stat la baza concluziei Curții Europene privind lipsa unei încălcări a articolului 6 din Convenție în *cauza Medenica v. Elveția din 14 iunie 2001*, §56–59.

5. Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a respinge apelul declarat de avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina împotriva sentinței Judecătorei ******, *sediul Central din 29 noiembrie 2022, ca fiind depus peste termen*, reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de Procedură Penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Potrivit art. 414 Cod de Procedură Penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Conform art. 415 alin. (1) pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, (1) Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 402.

5.2. Instanța de apel constată că la data de 29 noiembrie 2022 Judecătoria ******, sediul Central a pronunțat sentința în privința inculpatei Comarov Cristina, prin care a dispus încetarea procesului penal de învinuire a inculpatei în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 352/1 alin. (1) și art. 190 alin. (2), lit. c) Cod Penal al RM, din motivul intervenirii termenului de prescripție. iar acțiunea civilă a părții vătămate Mursa Aliona, s-a admis în principiu urmând ca asupra cuantumului prejudiciului cauzat să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.*

Avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina a contestat cu apel sentința Judecătorei ******, sediul Central din 29 noiembrie 2022, cererea de apel fiind depusă la data de 23 decembrie 2022.*

5.3. Instanța de apel notează că, termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși apelul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Conform art. 402 Cod de Procedură Penală, (1) Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 230 alin. (2) Cod de Procedură Penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

5.4. Analizând materialele cauzei penale, Colegiul Penal constată că, la pronunțarea sentinței din 29 noiembrie 2022 nu s-a prezentat avocatul Procopie Zaharia și nici inculpata Comarov Cristina, deși cunoșteau despre data, ora și locul pronunțării sentinței; *(f.d. 218-219)*

Totodată, conform recipisei anexată la cauza penală rezultă că, avocatul Procopie Zaharia a recepționat copia sentinței la data de 28 noiembrie 2022; *(f.d. 226)*

Conform recipisei anexată la cauza penală rezultă că, inculpata Comarov Cristina a recepționat copia sentinței la data de 23 decembrie 2022; *(f.d. 227)*

Reieșind din prevederile art. 402 Cod de Procedură Penală, instanța de apel notează că în speță termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat de la data pronunțării sentinței – 29 noiembrie 2022 și care a expirat la data de 14 decembrie 2022 aceasta fiind și ultima zi pentru declararea apelului, însă cererea de apel formulată de avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina a fost depusă după ultima zi de declarare a apelului.

Totodată, cu referire la prevederile art. 403 Cod de Procedură Penală, care reglementează instituția repunerii în termen a apelului, Colegiul Penal nu a stabilit că în speță întârzierea a fost determinată de careva motive întemeiate, în acest sens, partea apărării nu a prezentat instanței de apel careva probe pertinente care să justifice omiterea termenului de declarare a apelului și în baza cărora să fie constatate excepțiile prevăzute la art. 403 Cod de Procedură Penală.

5.4.1. Cu referire la alegațiile părții apărării cu privire la faptul că, inculpata Comarov Cristina a recepționat copia sentinței la data de 23 decembrie 2022, Colegiul Penal apreciază că, acest fapt nu constituie un temei de a repune în termen, or, inculpata Comarov Cristina la pronunțarea sentinței din 29 noiembrie 2022 nu s-a prezentat, deși cunoșteau despre data, ora și locul pronunțării sentinței, din care considerente, omiterea termenului de declarare a apelului nu este justificată.

Mai mult ca atât, avocatul Procopie Zaharia, care a reprezentat drepturile și interesele inculpatei Comarov Cristina în instanța de fond, deși a recepționat copia sentinței la data de 29 noiembrie 2022, a formulat cererea de apel peste termenul

de 15 zile de la data la care a recepționat copia sentinței, dată care și coincide cu data pronunțării sentinței de către instanța de fond.

Prin urmare, instanța de apel nu a stabilit nici un temei pentru repunerea apelantului avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina în termenul de declarare a apelului.

5.5. Având în vedere că în situația când instanța de apel respinge apelul ca fiind depus peste termen, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temei de a se expune asupra legalității și temeiniciei sentinței primei instanțe prin prisma criticilor invocate în cererea de apel declarată de avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022.

6. Astfel, careva temeiuri de drept de a interveni asupra legalității și temeiniciei sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022, Colegiul Penal nu a constatat.

7. În conformitate cu art. art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. a), 417-418 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Apelul declarat de avocatul Procopie Zaharia în interesele inculpatei Comarov Cristina împotriva sentinței Judecătorei *****, sediul Central din 29 noiembrie 2022, se respinge ca fiind depus peste termen.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la data de 12.07.2023, orele 14:00.

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu

Judecător:

Igor Mânăscurtă

Judecător:

Stelian Teleucă